

medi; servissi; preum; vel cuiuscumque temporalis receptio; seu donatio. Afferendum est itaque, ambo simul ex utraque parte incurrisse in peccatis Canonibus constitutas adverteris simoniacos; quinam, quam contraxerant fuerint executi, conventionem.

Nihilominus observandum est, si Paulus sic animo fuisse dispositus, ut matrimonio, de quo agitur, consenserit; etiam non praeludente spe Prioratus a Vincentio consequtendi, five qui suffident ei probatrum res ipsius, tum bona animi indoles, five propterea quod ex qualibet alia legitima causa ad illud idem matrimonium inclinavisset, & quanquam pro certo habuerit, futurum ut Vincentius promisus non fecerit, perinde matrimonio suum exhibuerit simoniam, nobis videri, eum non esse arguendum simoniam, quod cum eo animo probatrum habuerit ipsius Prioratus resignationem, quoniam, ut ait Cardinalis Hoffensis (a): *Gratis potest recipi; quod gratis offertur.* At vero quoniam (ape) saepius contingit, in ejusmodi circumstantiis unumquemque proprio suo studio favere; atque petratur admodum esse, ejusmodi animi dispositiones occurserunt, que sint ab omni cupiditate contagio prorsus, ac plane defecatae; aliunde talibus resignationibus plurimum inesse pessimam exempli, inde locum dari tantummodo partem efficiunt, de qua scriptura mentionem habent (b); adeo se deinde protius posse judicari de peccato simoniaco, ac de furo aut usura; quemadmodum enim potest furti se se attingere in rebus etiam minoribus, secundum isthac verba S. Hieronymi: *Eur autem non folium in majoribus, sed etiam in minoribus iudicatur;* Non enim id, quod furto ablatum est; sed mens furtans attenditur ... quantumcumque quis abfuerit, pretii crimen incurrit (c). Ac sicut ultre erimus (m) S. Hier. admitti potest, iuxta S. Ambrofium (n) & Urbiatum (o) licet res, que recipiunt propter commodatum, pretii sit omnino modici; ita potest quis simoniacus culpam contrahere, si Beneficium aliquod Ecclesiasticum conferat, propter manutulatum aliquod, quantumcumque modicum esse possit.

C A S U S XXXV.

TICHONIUS, cum in possessionem venisset custos Canonicus, de quo fuerat ei provisum, per unum digitalium singulis Canonicis 20. distribuit, ex quibus Capitulum constat, iuxta confitudinem in suo Capitulo receptam, atque ab omnibus memoria frequentata. Nonne in eo aliquid simoniacum occurrit?

R E S P O N S.

Equidem Alexander III. scribens ad Strigoniensem Archiepiscopum (b) sic declarat: *In accipientis vel dandis munieribus tria sunt maxime attentiones, persone, scilicet danti; & recipienti, qualitas, quantitas numeri, & donationis tempus ... ipsi etiam personae debet offerat ordinatus, vel consistoriori suo electuarium, vel de vino, five de aliis huiusmodi, que modici pretii fuerint, & que voluntatem recipientis inclinare, vel movere non debent; non tamen Ecclesia Romana interpretari consuevit, accipientem in his delinquere, vel donecitem.*

Nihilominus constat, quanquam in foto exteriori Ecclesia non praelumentur, munera modici illius pretii ejusmodi esse, que voluntate recipientis inclinare vel movere non debent, ad conferendum Beneficium, tamen si recipiens ex praeclis eius generis munieribus inducatur, ad illud idem concedendum, aut donans intendat, illud incitari Collatorum ad donandum sibi beneficium, neutrum omnino posse simoniacum peccato vindicare: Recursum est in talibus ad intentionem, & ex intentione ista considerantur, ut loquitur Bernatodus de Botono in sua glossa in Decretalem allegatam (c).

R E S P O N S.

Atque ea potissimum de causa confulta sacra Congregatio Tridentini Concilii, num Consuetudo, de qua habetur sermo in specie propria, digitalium nemp distribuendorum Canonicis, postquam novus Titularis in possessionem inductus est sue Praebenda, suscit interdictum tum a Concilio Tridentino (d), tum Bulla Durum S. Piis V. Cardinalem, ex quibus praedicta congregatio constabat, responderunt, eadem interdictum fuisse, quemadmodum testatur Fagnanius (e). Ratio est, quia quanquam predicta manucula non afferri confundent, nisi post obtentam Collationem atque possessionem institutam, non sunt tamen consideranda, quasi gratuita, nec tanquam donec sine ullo pacta oblata; quoniam Confustudo vim habet, locumque quasi tenet coactionis atque pauci: unde sacra Congregatio declaravit, manucula ejusmodi, quae dantur in ipsis rerum circumstantiis, a Concilio Tridentino (f) damna fuisse ut simoniacam, aut quasi simoniacam pravitatem redolentia, ut testat

(c) Bernardus de Botono in cito. Et si quis actiones v. Constat. &c. &c.

(d) Concil. Trid. sess. 2. & 3. de ref.

(e) Fagnanius, c. mon. n. 38.

(f) Concil. Trid. sess. 2. & 3. de ref.

Beneficio antea pendebat, neque enim silva cedula, que quiddam est meret temporalis, potest absque simonia donari pro jure Patronatus, quod est aliquid omnino spirituale. Sic etiam Episcopus, ac Dominus alius Parceps, qui simul invicem contendunt super aliquo iure venationis, aut pfectus non possunt item suam componere transfigendo, futurum, ut Episcopo ius venationis ea legem remaneat, ut inde eidem Episcopo sit inducenda obligatio conferendi filio predicti Domini, quae primaria vacatura est. Prebendam; cum enim ius venationis, aut pfectus sit res temporalis, non potest dari pro Beneficio, quod res est, aut spiritualis, aut annexa spirituali. Sic etiam si Petrus & Paulus Sacerdotes ibi ius vindicantes ad unum idemque Beneficium pacificantur, futurum, ut Petrus cedat ius suum, atque quidquid ejusdem spci pfectum Paulus, ea conditione apposta, quod Paulus sit auctor, ut ei afferat quaedam annua sacra in perpetuum facienda, quorum fundatio refert 30. libras census anni, in eo casu occurrit manifesta simonia; siquidem Petrus cedat ius spirituali pro temporali, hoc est pro mera procuratione, que reddere debet 30. libras ei, qui eamdem habet. Ita quoque Religiosi de aliquo Monasterio & Matriculari suum officium actu exercentes in aliqua Provincia Ecclesie, invicem litigantes de jure praesentandi ad curam, non possunt sine simonia transfigere, ac pacifici, futurum, ut ius cedat Matriculari ex conditione, ut Religiosi de fructibus ejusdem Beneficij, seu de redditibus Fabrica pensionem annum centum librarium sint percepturi. Ratio est, quia rem temporale acciperunt Religiosi pro jure spirituali, quod dimitterent. Tandem Ecclesiastici aliquis gaudens titulo simplicis aliecius Prioratus pandensis ab Abbatia quamvis, de qua Monachus aliter, ut suum tractum quedam decimaram, ex quibus fere integreretur collitus, qui Prioratus ipsius annexitur, non potest cum iisdem priuata sua auctoritate transfigere, futurum, ut Monachis decimo cedant, ipsi vero Monachis conferant beneficium quedam, quod vacat; quanquam etiunus ius decimari, & Beneficium sint duas res spiritualia; omnino requiritur, eorum transactio nem non accedere, nisi sub beneplacito legi timi Superioris, ipsoe eandem expresso suo consentiuantur. Quod idem dicendum est de omnibus conventibus, que ferunt, futurum, ut alter contendunt in favorem alterius assignent pensionem. Denique memorari possunt multa alia ejusdem generis exempla, ac que retulimus, & pertinentia ad similes difficultates, quibus dissolvendis idem adhibetur principium.

C A S U S XXXVI.

JOANNES, cum beneficium quedam fuisse confeccetus, accidente pretio centum nummorum, quos solvit, peccatum suum deinde confessus est, atque fuit a censori absolutus. Nonne potest, recta conscientia, predictum beneficium retinere, eodemque gaudere, excuso pro rorsus omni scrupulo: si vero jam fuerit illo potitus, fructus inde provenientes nam fuero?

R E S P O N S.

Etiam si Joannes fuerit tum a peccato suo, tum a censoris eidem annexis absoluens, non potest, tamen recta conscientia, quod per viam simoniacam adeptus est, retinere Beneficium, atque sub pena peccati mortalis obligatur, ad illud idem prorsus dictum, nequidem ei relata facultate ejusdem nec resignandi, nec permundi, servata tamen copia Superiori legitimae eidem de eotem providenti a ratione, quia vitium prioris provisio nis omnino suppeditatur; si tamen ei vitium fuerit expedire utilitatibus Ecclesie: tenetur etiam, ad restituendos fructus inde provenientes, quoniam eodem non poterit proposito causa fuos efficer: si aliquis scient & propria fonte simoniacae accepit ... Ecclesiasticum Beneficium, ait S. Thomas (a), non solum priuatur eo, quod accepit, ut scilicet ... beneficium regeneretur cum fructibus indecepit; sed etiam ulterius punitur Ite. Causa

(g) Alex. III.

(h) D. hoc i.

de fin. &c.
Cum derelicta

(i) S. Greg.
bile 2. de fi-

in e. Si quis
mon. 1. tit. 1

autem in
ad illorum omnium, que percipiunt, restituendum

in utilitate Ecclesie.
fructus: nec percepit, sed etiam restituens fructus in utilitate Ecclesie.

Paulus II. in sua Constitutione data 23. No

vemberis 1454, prater alias penas, in quas o

curreunt isto modo simoniaci, declarat, etiam ab

iisdem non acquiri fructus de Beneficio (f) pro

in Ecclesie

debet 2. de fi-

tuendos: Nec inde faciat aliquis fructus suos; sed

ad illorum omnium, que percipiunt, restituendum

sibi anime sue periculo sit adfringit.

Quae Constitutione fuit a Pio IV. & S. Pio V. postmodum confirmata.

Eadem restitutio obligatio quantum ad ejus

modi fructus verbis expressis etiam probatur au

thoritate Alexandri III. in Decretali quadam,

quam inscribitur Archiepiscopo Toletano (g)

& auctoritate S. Gregorii Magni scribentis al

Rhomagensem Archiepiscopum (h) de 20., qui fut

Pontis Tom. III.

ex interveniente aliqua simoniae conlectus Beneficium.

C A S U S XXXVIII.

VICTORIUS Pater Petri volens agere, ut suus filius simplex aliquod Beneficium obtineret, ad illud idem consequendum, illo proutus incio, pecuniam largitus est. Post unum ab illinc annum relavit Petrus, quam suus Pater admirerat, simoniae: t. Teneretur ad dimittendum suum Beneficium, aut ad agendum in Curia Romana, ut sibi de eodem nova institutione iterum provideatur: 2. Num incurit in ponas Canonicas latae adverbi simoniacos?

R E S P O N S .

Siquidem Petrus, quam suus Pater commisit, simoniae fuerat nullatenus particeps, quin etiam eamdem non nisi post unum annum recipierit, non est, unde contendi posse, ipsum incurriri in peccatis adversus simoniacos pronuntiatus a Paulo II. (a); cum inquinum toro, aliquem puniri, cum culpa vacat. Nihilominus vero obligatur ad remunrandum suo Beneficium, quoniam ipsius provisiores nullae sunt. Quae lumen in praecedenti decisione prosecuti, possent abunde sufficere ad veritatis huiusmodi confirmationem; sed addemus tam alias probationes, quibus non minus ineftrobosis.

Prior defunxit ex Decretali quadam Clementis III. (b). Ex qua ratione Summus p[ro]m[oti]us p[re]t[er]missus questionem refert, de qua confunditur, quae propositi casus omnino consimilis est: Ex interventione tua nobis innostit: Quod Pater tuus, intervenerint pecunia, olim tibi Præbende Beneficium acquisivit: cumque ad annos discretionis perveriens accepisset Dominica crucis signum, d[omi]n[u]m Præbendam in manu Præpositi, & fratribus liber reponeret. Sed inde tibi compatiens, de novo in fau[m] Canonico elegans: ita quod per electionem istam postremum locum in Choro ipso in aliis obtinebat. En in ea de re quod a predicto Summo Pontifice determinatur: Respondemus: ut indulgentia, quam fratres tui m[er]itoribus tibi fecisse nos uirum, contentus existim, ratione prima reprobationis n[on] obstat in ipsa Ecclesia vindicare.

Altera probatio leviter in alia quadam Decretali (c), in qua Cœlestini III. eadem ratione similitudinem diffidit; atque evidenter colligitur ex utraque predictorum lumen iurum Pontificum respectu, licet Beneficiarii non sit participes illius simoniae, quae invenit[ur] e eo, commissa est, ipsius ramonitum esse proutus nullum; ad eo non possit Beneficium ab eodem retineri, nisi postquam impetraverit novam illam provisio[n]em, seu Canonica[m] institutionem.

Quae quidam obligatio, que Petro inducit sui Beneficii dimittendi, non habenda est ut pena, quam ipse promeruitur in eis; sed tantummodo tamquam confessiarum quoddam viti, quo titulus ipsius inficitur. Nam, ut ait S. Thomas, (d), ad hoc, quod aliquis privetur eo, quod accepit, non solum est pena peccati, sed etiam quandoque est effectus acquisitionis iugula: puta, cum aliquis emit[er]et aliquam ab eo, qui vendere non potest. At vero, ut possit ex dispensatione in suum Beneficium simplex restituvi: non necesse est, cum Romanam recurrere: sed ad proprium dumtaxat Episcopum, siquidem culpam non contraxit simoniae, quam ipsius Pater, inveniente eo, & clanculum commisit. Namque verum est, penes solam Papam esse, cum eo dispenses, qui simoniae voluntariae conlectus est, ut fertur in Canone (e), qui depromptus est & Concilio quadam, quod fuit Placentia celebratum anno 1095. & legitur in Decreto Gratiani: sed quantum ad simoniām, cuius culpam Beneficiarii non contraxerunt. Episcopus gaudet dispensandi, postquam tamen laudatus Beneficiarius in ipsius manus pure, ac simpliciter dimisit Beneficium, quod simoniae conlectus est: Dispensare cum eo, qui ei beneficium, simoniu[m] scire, solus Papa potest, ait S. Thomas (f), in aliis autem casibus potest etiam Episcopus dispensare: ita tamen, quod prius auctoritate, quae simoniae peccato constringunt, ipso iure in-

curreat.

(a) Th. 2. 3. 1. o. art. 5. 2d. 3.

(b) Cœlest. III. 1. cap. 1. art. 5. 2d. 3.

(c) Th. 2. 3. 1. o. art. 5. 2d. 3.

(d) Cœlest. III. 1. cap. 1. art. 5. 2d. 3.

(e) Cœlest. III. 1. cap. 1. art. 5. 2d. 3.

(f) S. Thom. 2. 3. 1. o. art. 5. 2d. 3.

C A S U S XL.

CLODIUS legitimū titulo gaudens cuiusdam Prioratus, quem possidet ab annis decem, ex interventione simoniae jamjam alterum adeptus est. Numquid priori privat[ur] ipso iure, perinde ac posteriori?

R E S P O N S .

Placet Authoribus quibdam illa sententia (g), juxta quam Titularis ejusmodi fit ipso iure priuatus non beneficio tantum, quod simoniae conlectus fuit: sed etiā omnis, de quibus eidem ante Canonice provulsum erat. Eaque ratione postremum innescuntur, quod Paulus II. verbis expressis declarat in Constitutione, quam dedit 24 Novembris 1454. (h) eos omnes, qui se simoniae peccato constringunt, ipso iure in-

curreat in peccatis quacumque contra simoniacos antiqui iure decretas: *Nos... omnes & singulas excommunicationis, suspensionis, privations, & interdicti sententias, confusas, & panes dudum a Romanis Pontificibus predictis contra simoniacos quomodo libet latas... confronantes & innovantes Apostolica autoritate, &c.* Quae ipsius verba sunt Bulla laudati summi Pontificis. Atqui jus antiquum, inquit predicti Authors, privat generaliter omnes simoniacos omnibus Beneficiis, quibus ante finem simoniām gaudebant: quod probant Decretales (b) Clementis III. & Coelestini III. at (b) Clem. III. in c. cap. 1. art. 5. 2d. 3. Ex ista sententia. Codex. (c) Cap. Nobis de simoniā. (d) Concl. Trid. i. art. 5. 2d. 3. 2d. 3. 2d. 3.

(e) In c. cap. 2. de confess. (f) In c. cap. 2. de confess. (g) In c. cap. 2. de confess. (h) In c. cap. 2. de confess.

(i) In c. cap. 2. de confess.

(j) In c. cap. 2. de confess.

(k) In c. cap. 2. de confess.

(l) In c. cap. 2. de confess.

(m) In c. cap. 2. de confess.

(n) In c. cap. 2. de confess.

(o) In c. cap. 2. de confess.

(p) In c. cap. 2. de confess.

(q) In c. cap. 2. de confess.

(r) In c. cap. 2. de confess.

(s) In c. cap. 2. de confess.

(t) In c. cap. 2. de confess.

(u) In c. cap. 2. de confess.

(v) In c. cap. 2. de confess.

(w) In c. cap. 2. de confess.

(x) In c. cap. 2. de confess.

(y) In c. cap. 2. de confess.

(z) In c. cap. 2. de confess.

(aa) In c. cap. 2. de confess.

(bb) In c. cap. 2. de confess.

(cc) In c. cap. 2. de confess.

(dd) In c. cap. 2. de confess.

(ee) In c. cap. 2. de confess.

(ff) In c. cap. 2. de confess.

(gg) In c. cap. 2. de confess.

(hh) In c. cap. 2. de confess.

(ii) In c. cap. 2. de confess.

(jj) In c. cap. 2. de confess.

(kk) In c. cap. 2. de confess.

(ll) In c. cap. 2. de confess.

(mm) In c. cap. 2. de confess.

(nn) In c. cap. 2. de confess.

(oo) In c. cap. 2. de confess.

(pp) In c. cap. 2. de confess.

(qq) In c. cap. 2. de confess.

(rr) In c. cap. 2. de confess.

(ss) In c. cap. 2. de confess.

(tt) In c. cap. 2. de confess.

(uu) In c. cap. 2. de confess.

(vv) In c. cap. 2. de confess.

(ww) In c. cap. 2. de confess.

(xx) In c. cap. 2. de confess.

(yy) In c. cap. 2. de confess.

(zz) In c. cap. 2. de confess.

(aa) In c. cap. 2. de confess.

(bb) In c. cap. 2. de confess.

(cc) In c. cap. 2. de confess.

(dd) In c. cap. 2. de confess.

(ee) In c. cap. 2. de confess.

(ff) In c. cap. 2. de confess.

(gg) In c. cap. 2. de confess.

(hh) In c. cap. 2. de confess.

(ii) In c. cap. 2. de confess.

(jj) In c. cap. 2. de confess.

(kk) In c. cap. 2. de confess.

(ll) In c. cap. 2. de confess.

(mm) In c. cap. 2. de confess.

(nn) In c. cap. 2. de confess.

(oo) In c. cap. 2. de confess.

(pp) In c. cap. 2. de confess.

(qq) In c. cap. 2. de confess.

(rr) In c. cap. 2. de confess.

(ss) In c. cap. 2. de confess.

(tt) In c. cap. 2. de confess.

(uu) In c. cap. 2. de confess.

(vv) In c. cap. 2. de confess.

(ww) In c. cap. 2. de confess.

(xx) In c. cap. 2. de confess.

(yy) In c. cap. 2. de confess.

(zz) In c. cap. 2. de confess.

(aa) In c. cap. 2. de confess.

(bb) In c. cap. 2. de confess.

(cc) In c. cap. 2. de confess.

(dd) In c. cap. 2. de confess.

(ee) In c. cap. 2. de confess.

(ff) In c. cap. 2. de confess.

(gg) In c. cap. 2. de confess.

(hh) In c. cap. 2. de confess.

(ii) In c. cap. 2. de confess.

(jj) In c. cap. 2. de confess.

(kk) In c. cap. 2. de confess.

(ll) In c. cap. 2. de confess.

(mm) In c. cap. 2. de confess.

(nn) In c. cap. 2. de confess.

(oo) In c. cap. 2. de confess.

(pp) In c. cap. 2. de confess.

(qq) In c. cap. 2. de confess.

(rr) In c. cap. 2. de confess.

(ss) In c. cap. 2. de confess.

(tt) In c. cap. 2. de confess.

(uu) In c. cap. 2. de confess.

(vv) In c. cap. 2. de confess.

(ww) In c. cap. 2. de confess.

(xx) In c. cap. 2. de confess.

(yy) In c. cap. 2. de confess.

(zz) In c. cap. 2. de confess.

(aa) In c. cap. 2. de confess.

(bb) In c. cap. 2. de confess.

(cc) In c. cap. 2. de confess.

(dd) In c. cap. 2. de confess.

(ee) In c. cap. 2. de confess.

(ff) In c. cap. 2. de confess.

(gg) In c. cap. 2. de confess.

(hh) In c. cap. 2. de confess.

(ii) In c. cap. 2. de confess.

(jj) In c. cap. 2. de confess.

(kk) In c. cap. 2. de confess.

(ll) In c. cap. 2. de confess.

(mm) In c. cap. 2. de confess.

(nn) In c. cap. 2. de confess.

(oo) In c. cap. 2. de confess.

(pp) In c. cap. 2. de confess.

(qq) In c. cap. 2. de confess.

(rr) In c. cap. 2. de confess.

(ss) In c. cap. 2. de confess.

(tt) In c. cap. 2. de confess.

(uu) In c. cap. 2. de confess.

(vv) In c. cap. 2. de confess.

(ww) In c. cap. 2. de confess.

(xx) In c. cap. 2. de confess.

(yy) In c. cap. 2. de confess.

(zz) In c. cap. 2. de confess.

(aa) In c. cap. 2. de confess.

(bb) In c. cap. 2. de confess.

(cc) In c. cap. 2. de confess.

(dd) In c. cap. 2. de confess.

(ee) In c. cap. 2. de confess.

(ff) In c. cap. 2. de confess.

(gg) In c. cap. 2. de confess.

(hh) In c. cap. 2. de confess.

(ii) In c. cap. 2. de confess.

(jj) In c. cap. 2. de confess.

(kk) In c. cap. 2. de confess.

(ll) In c. cap. 2. de confess.

(mm) In c. cap. 2. de confess.

(nn) In c. cap. 2. de confess.

(oo) In c. cap. 2. de confess.

(pp) In c. cap. 2. de confess.

(qq) In c. cap. 2. de confess.

(rr) In c. cap. 2. de confess.

(ss) In c. cap. 2. de confess.

(tt) In c. cap. 2. de confess.

(uu) In c. cap. 2. de confess.

(vv) In c. cap. 2. de confess.

(ww) In c. cap. 2. de confess.

(xx) In c. cap. 2. de confess.

(yy) In c. cap. 2. de confess.

(zz) In c. cap. 2. de confess.

(aa) In c. cap. 2. de confess.

(bb) In c. cap. 2. de confess.

(cc) In c. cap. 2. de confess.

(dd) In c. cap. 2. de confess.

(ee) In c. cap. 2. de confess.

(ff) In c. cap. 2. de confess.

(gg) In c. cap. 2. de confess.

(hh) In c. cap. 2. de confess.

(ii) In c. cap. 2. de confess.</

plane tollitur vitium tituli colorati, si vero ejusmodi privilegio uti non possit, & teneatur, ad remittandum fuz Curse, obligaturne, ad fructus, quos per predictum triennium percepit, per quod totus assiduusque incumbit in omnibus munieribus praefato Beneficio annexis obeundis, restituendos?

R E S P O N S .

Quando pacifica Beneficii alicuius possessio fuit per tres annos integros continuata, & aliunde titulus adeo coloratus, est, hec eisdem triennalis possessoris praerogativa, ut quicunque vita dilatetur ac penitus tollatur, quibus praedictis titulis illius efficietur ac non legitimus, sive peccet secundum formam, sive vitium illud proveniat ex parte Titularis aut ipsius etiam Collatoris, a deo ut recta conscientia licet a Beneficio potiri, ut refer regula de triennali possessione: & famosum pactum, quod Leonom X inter & Franciscum I. (a) initum fuit. Atque generali predicta regule stare confitetur est in Gallia; verum casus excipitur simoniae. Absque simoniaci ingressu, ait praefata Regula, cuget absolvendi in integrum & restituendi in ejusdem causa propriis suis Diocesani, hoc est, cum crimen occulatum est, sive per femeptim ablatum ac restitutum, sive per Sacramentum a lege ad hoc delegatum: Licet Episcopis in omnibus irregularitatibus & suspensioribus ex delicto & ocullo provenientibus (exceptis), quae oritur ex bonitudo voluntario, exceptis aliis dedulsi ad forum contentiosum dispensative, & in quibuscumque casibus ocululis, etiam sedi Apostolicae referuntur distinguentes quicunque sibi subdolos Diocesis sue per se ipsos, aut vicariorum ad ipsas ceteras deputandas in foro conscientiae gratis absolvere, imposita penitentia salvari. Quia verba sunt memorata factio sancti Concilii. Excipit tamen S. Antonius unumcalum, ut jam alibi observavimus, cum ergo de confidencia: Excepto, inquit laudatus S. Archiepiscopus, in sententia lata a superiori, puta ab Archiepiscopo, contra suffraganeum suum ... ab hisjusmodi enim (centuris) non potest absolvere talis Confessor clausus.

C A S U S X L I V .

HUBERTUS Diaconus simoniz peccatum admisit ex intentione, qua animo propositum dare centum humeros ad Beneficium quadam obtinendum: at vero ejusmodi simonia non nisi fuit mentalis, quoniam suum non habuit effectum, numquid nihilominus subiectur penitus adversus simoniacos constitutus?

R E S P O N S .

Antequam respondeantur praesupponendum est simoni, iuxta definitionem, quam tradit S. Thomas, esse deliberatam voluntatem emendi, aut vendredi in spiritualium, aut spirituali annexam, hoc est, eandem consequenti quamcumque ratione non gratuita. 2. Tres distingui simoniarum species, minima mentalis, conventionalem, atque realem. Simonia mentalis, ea est, quae tota consistit in sola intentione, nec ad effectum ulque transit: aut, si suum con sequatur effectum, ita consistit ex nullo quamcumque interveniente pacto nec explicito, nec etiam implicito. Conventionalis, est ea, quae concurrit ex pacto, quod nihilominus a Partibus non perficitur. Tandem simonia realis, ea est, quae consistit in executione conventionis vel verbis expressis, vel tacite, cum alteri danti temporaliter alter repedit spirituale.

Quibus in antecellum positis, ad propofitam difficultatem respondendum, & dicimus, certissimum esse, ita docente S. Thoma (1), non incurri in penas latas aduersus simoniacos ex sola simonia mentali: quoniam etenim inde quis veripeccati constitutur confitius coram Deo, qui profunda novis peccatoris, non tam censetur in foro exteriori constringi peccato simoni, adeoque penarum eidem constitutrum immunitis est, quas aliquoquin subficiet, si peccatum ipsius innotuerit Ecclesia, hoc est intentionem crimini, quam sibi propositum, confessum fuisse existit: Quidam Deum sola voluntas facit simoniam, inquit

C A S U S X L I V I I I .

Siquis Episcopus fesse sentiret implicitum occul-

cuit Doctor Angelicus, sed quod parnam Ecclesiasticam exteriorem non punitur ut simoniacus abrenuntiatur teneatur, sed debet de mala intentione puniri.

Quod idem praefatus Sandrus probat etiam alibi (a) hoc textu, sacrarum paginarum: (b) Homines judicant ea, quae foris patent, sed Deus iudicetur. Ac deinde sic subiicit: Et ideo in simonia & in omnibus aliis peccatis, ex sola voluntate efficiunt aliquis peccator secundum resonem pene, que ad iudicium Dei pertinet, sed non quantum ad resonem pene, que pertinet ad iudicium Ecclesie: unde Homicida voluntate incurrit resonem pene eterna, sed non irregularitate vel excommunicacionem, vel aliquod bussinandi, & similiter dicendum est de simonia.

Ex quibus sequitur. Hubertum in nullam Canonicae poenam incurrisse, satisque esse, quod constitutus & eum penitentem peccati fuit. Navarrus Protemporarius Romanus, Fillius, qui per longum omnino tempus sua lectiones Theologicas in eadem Civitate tradidit, & quasi sub ipsius etiam oculis Papa sua Theologica opera composuit, Gomarus, Zerola, & Cabalutus simul cum plurimi aliis Doctordis Doctrinae S. Thomae ea in re inherent, ac testantur eum usum potissimum obtinuisse in Protemporaria, tum in Tribunal Ro-

tari. (c) C A S U S X L V .

EVANDRUM viginti minarum Bonaventuram narrarunt pro Capellania simplici, quam ab eo obtinuit, penitent, ipseque, eade perera punita, novas provisiones accerbitur in Roma, & curavit a centuris, in quas incurrit, & feso ibidem absolvit. Bonaventura, quantum ad eum spectabat, obtinuerit a Centurie absolutorum, atque Evandro praedictis viginti minus restitutum: nonne sunt ambo simili quantum ad conscientiam, securi-

R E S P O N S .

Non existimamus Bonaventuram nec Evandrum securos esse debere quantum ad suam conscientiam: neque enim viginti mina fuerunt a Bonaventura ipsi Evandro restituta, siquidem ad eum ipsa nulla ratione pertinerent, sed addicenda fuerunt Ecclesie, cui jure debent eijsmodi restitutions cedere, quemadmodum patet ex Decretalibus quadam Alexandri III. scribentibus ad Archiepiscopum Tolaternam (d), quando tamen alterius, eas Ecclesie jure quodam peculiariter cedere, animo non habemus pauperes excludere, qui ejusdem dignae ad membra sunt, nec etiam alios pios usus. Ratio ne vero ista potissimum innititur, cu Bonaventura non potuerit Evandro prestatre predictam restitutionem, que etiam S. Thomas sibi vindicat auctoritatem (e), quando nimur sit: Alio ve-

(d) Alex. III. in c. De hoc. &c. de finis. &c.

ro modo est aliquod illicine acquisitionis suae illo quidem, qui acquisivit, restituere non potest: nec tamen debetur ei, a quo acquisivit, quia scilicet contra iustitiam acceptus, & alicui contra iustitiam dedit, sicut contingit in simonia, in qua dans & recipiens contra iustitiam diuinæ lexis agit. Unde non debet fuisse restitutum ei, qui dedit, sed debet in elemosynas erogari. Et cedemus ratio in similibus, in quibus scilicet, & datio & acceptio ipsi contra legem. Hoc manet ergo Evandro obligatio restituendi nimis vel Ecclesie vel Pauperibus viginti minus, quas ei Bonaventura reddidit: quin etiam videtur, locum omnino esse contendendi, Evandro profici denegante restitucionem istam exhibere. Bonaventura offere suppone vires ipsius, restituendo partem pecunia summam Ecclesie vel Pauperibus: siquidem confitit, cum male restituerit, cum censeri nullatenus restituisse, atque adeo, quae ipsi antea inducebatur, eandem obligationem remanetur.

C A S U S X L V I .

BERCARIUS Religiosus emit pretio pecunie, seu alia quamcumque largitione, suffragia quorundam e suis confratribus, ut eligeretur fui ordinis Provincialis, atque revera Provincialis ea ratione factus est. Numquid in maiorem excommunicatio-

nem ipso facto incurrit: hacten prædicta dignitas simplex tantummodo sit officium, non Beneficium?

R E S P O N S .

Non adducendum est in dubium, quin Bercarius incurrit ipso facto in excommunicationem, ut verbis expressis fertur in Constitutione Pauli II. data 24. Novembris 1464 (f), in qua laudatus Papa, (g) Paul. II. in excommunicationis suspensionis, privationis & interdicti sententias, censorias, & penas Romanis Pontificibus... contra simoniacos quomodo libet latas... confirmantes & innovantes, addit: Per electiones vero, populaciones, confirmationes, provisiones, seu quacunque alias dispositiones, quas simoniacas contigit labore, & que viribus omnino careant in Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, Personis, officiis Ecclesiasticis, aut quibuslibet Beneficiis, aut aliquo eorum cuiquam ius nullatenus acquiratur... facientes preterea, quod universi & singuli... qui, quomodolibet dando, vel recipiendo, simoniacas commisent, aut quod illa fiat, mediatores existent, seu procuraverint, sententiam excommunicationis incurvant, a qua, nisi a Romano Pontifice pro tempore existente, non possint absolvi, praeterquam in mortis articulo constituti. Quibus verbis patet, a laudato summo Pontifice inter simoniacos ipso facto excommunicatos eos recenserit, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in Monasteriis, perinde ac, que in aliis locis habentur, & quantum ad dignitates, ad quas promoventur vel ad ordinis, vel ad Beneficia, ad quas promoventur, eadem ratione, qua, qui se simoniaci rediderint consciens in electionibus, que peraguntur in

loci, in quo Rex ordinariam habet residentiam, ut suos legitimos soleque Pastores agnosci; atque adeo tum ipsum Primariam eleemosynarium, tum alias ordinarios eleemosynarios non censendo esse de familia Regia, nisi quantum ad ea, quæ non spectant ad ordinem & Ecclesiasticam jurisdictionem, quod quidam probant, convellendo fundamenta, quibus prædicti Ministri nituntur immunitatem suam sustulere.

Primum, quod allegat Primarius eleemosynarius, & ordinarius eleemosynarius, fundatum est, quod magnus Hispaniensis eleemosynarius fuerit institutus Episcopus Aulae privilegio, quod eidem concessit Paulus V. seu Bulla 17. Februario 1614. Præterea adhuc, hoc idem privilegium induit suum quantum ad Regna Portu-

(a) Tunc reg. 1. de Capellis & Capellis. Reg. 26. 4. 27.

Ex quibus omnibus concilium, & assirim, si eleemosynarii Regii, ex speciali privilegio Summi Pontificis, nulla donentur spirituali potestate, neque habeant ex sua institutione, ut functions Ecclesiasticae five Ordinis, five jurisdictionis iure vealeant exercere, posse omnino absoque simonia emi ejusmodi officia. At vero si Magnus eleemosynarius fuerit Episcopus Aulae, & eleemosynarii ordinarii sibi ipsius Vicarii, & eo vel praesente, vel abiente, jure possint Ecclesiasticae peragere functiones. Jam enim non posse sine simonia prorsus aperi-

(b) Bon. VIII. reg. 2. de re galia. 4. 6.

Reponunt Episcopus Diocesanus & Parochus hoc uno verbo, in præsenti hujuscemodi materia non valere argumentum a pax, quippe privilegium iuri communi advenientur. Quod omnino contentum Regulae Bonitatis VIII. que nec tert (b) Que-

(c) Idem 15. reg. 15.

Ex quibus omnibus concilium, & assirim,

(d) Bon. VIII. reg. 2. de re galia. 4. 6.

Reponunt Episcopus Diocesanus & Parochus hoc uno verbo, in præsenti hujuscemodi materia non valere argumentum a pax, quippe privilegium iuri communi advenientur. Quod omnino contentum Regulae Bonitatis VIII. que nec tert (b) Que-

(e) Idem 15. reg. 15.

Secundum fundamentum, quo magnus eleemosynarius innititur, est, quod succedit in vicem illius Ministri, qui olim dicebatur Apocripharius, seu Archicappellanus, cuius jurisdictioni totus Clerus de familiaen Aula Principis subiectebatur: Apocripharius autem, ait Hincmarus Archiepiscopus Rhemensis (d), quem nigrates Capellanus, vel Palatini custodes appellant, nonnunquam Clerum Palati sub cura & dispositione suaruebat. Et alibi (e): Apocripharius autem, id est, Capellanus, vel Palatini custos & Cenararius semper intererant, Idcirco cum summo studio tales eligebantur ant eledi insubstantibus. Hildanus qui Apocripharius fuit, appellatur Ecclesiastorum Magister a Lupo Ferrarensi Epis. 100. ad eundem.

Responde Diocesanus Episcopus & Parochus Apocripharius nunquam ea autoritate valuisse in Regum Gallie Palatii vi ullius Romani privilegi, sedex delegata tantummodo jurisdictione ab Episcopis, quorum consensu promovetur ad predictam dignitatem, ut obseruat Flores (f), unde sequitur, ejusmodi potestant non esse magno eleemosynario Gallico in Clerum Sacelli Regii attribuendum: siquidem his hodiernis temporibus, cum nominetur atque institutur, non accedente consensu Episcoporum, ab ipsis non censeatur istam auctoritatem mutuari.

(f) Florent. dicitur can. c. 2.

Tertium denique fundamentum, quod sibi vindicat Magnus eleemosynarius, est, ipsa posse, quæ primidem gaudet, quamvis probat ex antiquis tabulis suorum antecessorum, ac potissimum Caroli d' Hanières annos 1559 & Jacobi Amyotian. 1560.

Episcopi vero Diocesani & Parochi in contrarium arguit, ex allegatione nihil juris ei tribui, non solum quia nullum sibi vindicant titulum, adeoque non habenda fit nisi ut iuxta possessio atque usurpatio, sed etiam, quia non est pacifica, atque vel ipsi hodiernis temporibus contradicit aucti ab illusterrimo Parisiensi Archiepiscopo, qui rite etiamnum rem divinam exequitur, præsente ibidem Rege, ornatus propriis omnibus suis dignitatibus insignibus, atque ab aliis Praelatis, in quorum Diocesis Rege aliquando commoratus est: sicut etiam ab ipsis Parochi, qui compunctione quasi facta, omnes acerte propagnaverunt, ejusmodi usum omnino inordinatum esse atque perversum, & a communi iure, cui revera adversatur, proflus alienum.

(g) Tit. Bull. Regalis. Verum est evidenter, inter authentica Sacrae Scripturae (g) reperitur Bullas, quibus Clemens VI. facit copiam eleemosynaris Regis ac Reginae absolvendorum eorum famulos atque domesticos, tum

eos, qui sunt de eorum comitatu. Sed Episcopi merito prius respondent, ex ejusmodi gratia non sufficienter probari jurisdictionis Episcopalis immunitatem.

Quæ quidem responsiones sic validiores videntur, ut miruere non debeat, si Author, qui scriptit pro defensione Juris, quod sibi vindicant Magni Primarii eleemosynarii (b), sic tamen latere causa est. Nihilominus, ut quæcumque difficultas plane refutari, & tollatur conscientia omnis omnia locus scrupuli, exstimo, satius esse futurum, quod a Summo Pontifice Bulla ea de re obtineretur, quemadmodum Rex Philippus III. unam obtinuit in gratiam sui Magni Capellani, qui Episcopus est totius Aulae.

Ex quibus omnibus concilium, & assirim, si eleemosynarii Regii, ex speciali privilegio Summi Pontificis, nulla donentur spirituali potestate, neque habeant ex sua institutione, ut functions Ecclesiasticae five Ordinis, five jurisdictionis iure vealeant exercere, posse omnino absoque simonia emi ejusmodi officia. At vero si Magnus eleemosynarius fuerit Episcopus Aulae, & eleemosynarii ordinarii sibi ipsius Vicarii, & eo vel praesente, vel abiente, jure possint Ecclesiasticae peragere functions. Jam enim non posse sine simonia prorsus aperi-

(i) Pascalis. can. si quis sit. 9. 3.

igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

Et quod sic probari potest. 1. auctoritate Summi Pontificis Pascalis (i), qui sic habet: Nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prebendarum vel aliquid Ecclesiasticum. 2. Authoritate Urbani II. K., qui (k) Urb. II. in can. Salvator. 2. S. I. ad. can. sa & q.

S I M O N I A.

421

bi proponendo dignitates ibidem institutas affectandi. Quin etiam vult Gelasius Summus Pontifex (a), ut hæc ratione confitili honorem, quem figurari, appetere niantur & quecumque: Quicum concordat S. Gregorius Magnus (b), qui ait: Ecclesiasticis utilitatis degradantes Ecclesiastica dignitas ab remunerazione gaudere; ut qui voluntatis obsequiorum necessitatibus sponte subveniunt, digne nostris provinibus confonantur.

Quibus ita positis, Valerus debet in seipsum diligenter, ac coram Deo inquirere, 1. Utrum emendo munus Eleemosynarii Regii, perflusus habuerit, ex eodem sibi jus dari, quadam functiones spirituales vel Ecclesiasticas exercendi. 2. Utrum sibi proponerit, in eodem emendo, tanquam finem principalem ea ratione pervenire ad aliquod Beneficium. In utroque namque casu, certissimum est, eum in simonia peccatum committit, atque obligari ad renunciandum suo muneri; at vero si e contrario persuasum ei fuerit, ut sufficientis ei locus aderat persuasions, nihil predicto muneri annexum est functiones Ecclesiasticas. Secundum, ac si eam immisceretur cum intentione principali consequendi aliquod Beneficium, non arguendus est simonia, licet secundariam intentionem haberit, tum Deo tum Regi famulando, aliquod Penitentium aliquando promerendi. Ipsius igitur interest, se ipsum ea de re diligenter expondere, ac ministrare, a seipso quidem homines facili posse, Deum vero nullatenus. Quis decilio Autorem habet quemdam primi prorsus Ordinis Theologum, & Sorbonicum quemdam Profectorem.

C A S U S X L I X.

THEOTIMUS, qui simonia peccatum committit exemptione munieris capellani Regii, quem pretio sibi comparavit; illud idem peccatum suo Confessario aperuit, qui ei renuntiavit, eum incurrit ipso iure in excommunicationem majorem, & eum remisit ad ipsius Episcopum, ut ab eodem absolveretur. Nonne prædictus Confessarius recte egit ea ratione fæse gerendo?

R E S P O N S O S .

Certissimum est antiquos Canones, quibus excommunicatio statutur in penam simonis in officio Ecclesiastico, non pronuntiare, ea de re ipsa incurrit in excommunicationem: quippe excommunicatione ipso iure non nisi iure recentiori fuerit induita, ac tantummodo in penam simonis commissi, in ordine, aut in beneficio; nullatenus vero in penam illius simonia, que alteri committitur, ut in casu proposto. Unde sequitur, Theotimus non incurrit in istam censurem iusto iure; adeoque necessarium non est, eum ad suum Episcopum recurrere, ut a suo peccato absolvatur. Præterea addere licet, eum nequidem inhabilem confitiri, ad possidendum munus; quamquam illud acquisiverit pretio pecuniae; quæ ratione inhabilis constitueretur ad possidendum Beneficium, aut ad aliquem excedendum ordinem, ad quæ fuit simili ratione promotus: quippe iure nulla determinetur inhabilitas quantum ad ejusmodum casum. Satis est ergo, eum confiteri proprio suo Ordinario quod de Confessario peccatum, qui commisit emendo suum munus. Atque ea de re ab ipso peragi poterint (g).

Nihilominus observandum est, quando astribus excommunicationem latam non iuri nisi in simoniaco in ordine aut beneficio, animo non est, sed iustificante eam, qui pronuntiata est ab Urbano IV. quæ legitur in corpore Juris (h); in qua laudans Papa sic habet: Tam dantes, quam accipientes, huiusmodi excommunicationis ... sententias, eis decessimus fabriacere: a quibus (i) præterquam in mortis articula (j) ab aliis negantur atque Sedi Apostolice licentia speciali. Quibus verbis innixus Sylvius ait: Quisquis aliquis fidei Religionem ingreditur, tam dantes, quam recipientes, incurrit excommunicationem ipso facto (k).

Vetus equidem est, as. Antonino, Sylvestro, Felino, Archidiaco, Navaro, Lefio, Cabafio, & illici quibusdam (l) contraria opinione defendi, ac propugnari, confirmationem Urbani IV. revocato fuisse, eidemque est tempore adhuc habuit a Martino V. quantum ad excommunicationem latam adversus Moniales simoniacas. S. Antoninus inter alios testatur, sibi auctoribus locupletissimi accepte, sicutius declaratum a Martino V. Nihilominus

qui responsioni roboris potest addi pluvium

